

Mérő László

egyetemi tanár
ELTE Pszichológiai Intézet

**Az alfa-generáció viszonya a
pénzhez**

MABISZ konferencia, 2018. november 22.

mero.laszlo@ppk.elte.hu

Egy gyakori félelem

Az internet tönkreteszi az emberi kapcsolatokat

de...

de...

Hajlamosak vagyunk átmeneti jelenségekből történelmi léptékű következtetéseket levonni

A homo sapiens evolúciója még nem fejeződött be!

Homo deus vagy homo informaticus?

YUVAL
NOAH HARARI

HOMO DEUS

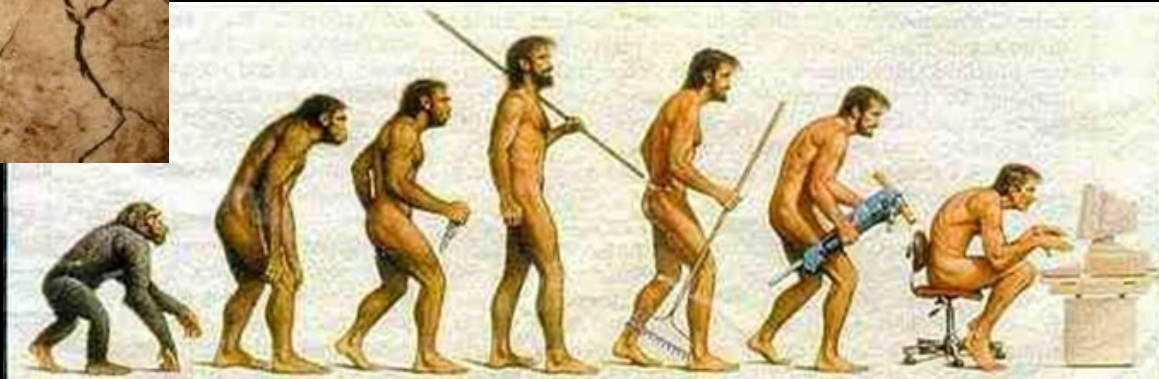
A HOLNAP
RÖVID TÖRTÉNETE

Ha a darwini evolúció létezését nem kérdőjelezzük meg, éppen akkor merül fel rengeteg kérdés a darwini evolúció természetéről és irányáról

Valami ilyesmi?

Vagy valami ilyesmi?

Két versengő darwini elmélet napjaink pszichológiájában

Biologiai darwinizmus (evolúciós pszichológia): Minden emberi viselkedés szükségszerűen a génjeink túlélését szolgálja, bár gyakran nagyon közvetetten.

Eszerint a feladat az, hogy fejtsük meg, mikor épp miképpen szolgálja.

A gének a gazdi

Egyetemes darwinizmus:

Mindegyik fajta replikátor létrehozza a saját speciális túlélőgépeit, amelyek csakis a saját „önző” túlélésükért versengenek.

Eszerint a különféle replikátorok (gének, mémek, mónok) **koevolúciós** kapcsolatban állnak.

Gazdi nincs!

A két elmélet világképe

Ami közös:

A *homo sapiens* valamikor a kőkorszak elején alakult ki, és azóta csak nagyon keveset változott.

Biologiai darwinizmus:

Itt állunk az információs korszak küszöbén **a kőkorszaki agyunkkal**, és az új kihívásokra csak rossz válaszokat tudunk adni

(drogok, depresszió, internetfüggőség, stb.)

Egyetemes darwinizmus:

Nem. Ott állt a kőkorszaki szaki, **egy olyan aggyal, amely az információs társadalomra is alkalmas**, mert egy új replikátor evolúciója is beindult benne, és fogalma sem volt, hogy ebből mi lesz...

...és most már lassanként kezdjük látni.

Homo deus vagy homo informaticus?

YUVAL
NOAH HARARI

HOMO DEUS

A HOLNAP
RÖVID TÖRTÉNETE

A biológiai darwinizmus logikája ezt mondja: az algoritmusok (a mesterséges intelligencia) uralma következik, átveszik a gazdi szerepét.

Az egyetemes darwinizmus logikája viszont ezt: továbbra mi (a génjeink, a mémjeink, a mójaink) leszünk az urai az algoritmusainknak, gazdi pedig nincs.

Valami ilyesmi?

Vagy valami ilyesmi?

A homo informaticus

Evolúciója: nem tisztán biológiai evolúció, hanem több különféle típusú életfajta (gén, mém, món) egymással párhuzamos evolúciójának eredője

Jellemzői (ami már most látszik):

- felgyorsult percepció
- erős kritikusság
- magas szintű tolerancia
- az információt értéknek tekinti
- kevésbé fél a hibázástól

Hibázom, tehát vagyok
...az evolúció folytatódik...

Például: tud bízni a virtuális pénzben is

A hibázást a próbálkozás természetes velejárójának tekinti

Az X, Y, Z és az alfa generáció

A nagy újdonság: Ez nem egy lázadó generáció

de...

de...

Számukra már egy szám egy telefon képernyőjén ugyanolyan pénzt (vagy pl.: megtakarítást) jelent, mint egy papír, amire egy számot nyomtattak

